ئاژانسی موتەڵع سەرجەم بڕیاره‌کانی دانشتنی ئه‌مڕۆی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران بڵاودەکاتەوە

ئه‌مڕۆ سێشەممە، ئەنجومەنی وەزیران بنەماکانی هاوکاری وزەی لە عێراق لە نێوان وەزارەتی کارەبا و کۆمپانیای سیمێنس ئینێرجی ئەڵمانی پەسەند کرد، هاوکات لەدانیشتنەکەدا ڕەزامەندی درا لەسەر بەردەوامبوونی پاڵپشتی بۆ جێبەجێکردنی وێستگەکانی کارەبای وەبەرهه□نان.

‏

‏

‏نوسینگەی ڕاگەیاندنی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران لە راگەیندراوێکدا بڵاویکردەوە " ئەمڕۆ سێشەممە ئەنجومەنی وەزیران ٣٤ەمین دانیشتنی ئاسایی خۆی بە سەرۆکایه□تی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران محه□م□د شیاع سودانی بەڕێوەبرد ،لە میانی دانیشتنەکەدا بارودۆخی گشتی وڵات تاوتوێ کرا، با بەتەکانی بەرنامەی کار تاوتوێ کران، بڕیاری پێویست درا".

‏

‏لە ڕاگەیەندراوەکەدا ئاماژە بەوەشکراوە، "سەبارەت بە پابەندبوونە داراییەکانی نێوان حکومەتی فیدراڵی و حکومەتی هەرێمی کوردستان، ئەنجومەن پێداچوونەوەی بە ڕاپۆرتی لیژنەی وەزاری پەیوەندیدار بە پرسی پابەندییە داراییەکانی نێوان حکومەتی فیدراڵی و حکومەتی هەرێمی کوردستان کرد، هەروەها

ڕەزامەندی لەسەر خەرجکردنی مووچەی هەرێم لە لایەن وەزارەتی داراییەوە بۆ مانگی حوزەیرانی 2025، بەمەرجێک حکومەتی هەرێم بڕی (120) ملیار دینار وەک قیست بە داهاتی نانەوتی بدات، بەپێی دەقی بڕیارنامەی ئەنجومەنی زیران (636 ساڵی 2025) ئەنجومەن لیژنە هاوبەشەکانی ڕاسپارد بۆ بەردەوامبوون لە کارەکانیان، هەروەها ئاڕاستەی پێکهێنانی تیمێکی یاسایی کرد کە بریتی بێت لە ڕاوێژکاری یاسایی سەرۆکی حکومەت، سەرۆکی بەشە یاساییەکان لە ئەمانەی گشتی ئەنجومەنی وەزیران، وەزارەتی دارایی، و دەستەی چاودێری دارایی فیدراڵی، بە هەماهەنگی لەگەڵ نوێنەرانی حکومەتی هەرێمی کوردستان چارەسەرکردنی ناکۆکییە یاساییەکانی پەیوەست بە داهاتە غەیرە نەوتییەکان، بەپێی یاسا“. ئاماژەی بەوەشکرد، "ئەنجومەنەکە گفتوگۆی لەسەر دەرەنجامەکانی لیژنە هاوبەشەکانی وەزارەتی نەوتی فیدراڵی و وەزارەتی سامانە سرۆشتیەکانی لە هەرێمی کوردستان کرد، هەروەها جەختی لەسەر خێراکردنی گەیاندنی دەستبەجێی نەوتی بەرهەم هێنراو لە کێڵگەکانی ناو هەرێم بۆ ڕێکخراوی بەبازاڕکردنی نەوتی دەوڵەتی (سۆمۆ) بۆ هەناردەکردن لە ڕێگەی بەندەری جەیهانەوە، لە ڕێگەی بۆری عێراق-تورکیا، بەپێی یاسای بودجەی فیدراڵی هەموارکراوی هەرێمی کوردستان".

لە درێژەی راگەیندراوەکە هاتووە، "لەبواری چاودێریکردنی پڕۆژەکانی کارەبادا، وەزیری کارەبا پێشکەشکردنی لەسەر واقیعی بەرهەمهێنان و بەرەوپێشچوونی جێبەجێکردن و کارپێکردنی پڕۆژەکانی بەرهەمهێنان، دوای ئەوەی بە فیعلی گەیشتە بەرهەمهێنانی (28) هەزار مێگاوات، لەگەڵ زیادبوونی خواستی ناوخۆیی، کە جیاوازی دەردەکەوێت لەگەڵ بەرهەمهێنانی ساڵی 2022، کە گەیشتە (19) هەزار مێگاوات. هەروەها ئەنجومەن پێداچوونەوەی بە پڕۆژەکانی بەرهەمهێنانی لە تەواو بوون و جێبەجێکردن، بە توانای (١٥) هەزار مێگاوات (وزەی خۆر، وێستگەی کارەبای گەرمی، و وێستگەی خولی تێکەڵاو)، جگە لە قۆناغی یەکەمی فراوانکردن لە دروستکردنی وێستگەی وەبەرهێنان بە توانای (١٠) هەزار مێگاوات، و گرێبەست لەگەڵ کۆمپانیای سیمەنس بە توانای (١٥) هەزار مێگاوات و کۆمپانیای جی ئێی بە توانای (٢٤) هەزار مێگاوات."

لە راگەیندراوەکەدا جەخت لەوە کراوەتەوە کە "ئەنجومەنی وەزیران باسی لە کارکردن بەپێی ڕێبازی 'کارکردنی ئابووری' کردووە، کە بریتییە لە کارکردن لە چوارچێوەی باشترین بژاردەکاندا، بارەڵگر، پێداچوونەوە بە مۆدێلی ئابووری بۆ وێستگەکانی وەبەرهێنان، و ئەولەویەتدان بەو ڕێگایەی کە زۆرترین گەڕانەوەی وزە بەدەستبهێنێت لە کاتی کارکردندا و کەمترین تێچوون".

لە ڕاگەیەندراوەکەدا ئاماژە بەوە کراوە، "ئەنجوومەنی وەزیران بنەماکانی هاوکاری وزەی لە عێراق لە نێوان وەزارەتی کارەبا و کۆمپانیای سیمەنس ئینەرجی ئەڵمانی پەسەند کرد، و بەردەوام بوو لە

ج□ب□ج□کردنیان. و□زار□ت□کانی پلاندانان و دارایی ئ□م بن□مایان□ی هاوکاریکردن د□گرن□ب□ر و ب□ی سا□ان□ی خ□یان ل□ خشت□ی بودج□ی فیدرا□ی سا□ی ٢٠٢٥ی ع□راقدا د□خ□ن□ ن□و خشت□ی بودج□ی فیدرا□ی ٢٠٢٥، ه□روه‌ها د□س□□ات د□دات□ و□زیری کار□با ب□ د□س□□اتی پ□ویست□کان□و□ ب□ ئ□و□ی ب□رد□وام ب□ت ل□ ج□ب□ج□کردن و□ک ئیستسنای□ک ل□ □□نمایی□کانی ج□ب□ج□کردن ، گر□ب□ست□ حکومیی□کان.

□

□ه□روه‌ها ئ□نجوم□ن□کی □□زام□ندی د□رب□ی ل□س□ر ب□رد□وامبوونی پا□پشتی ب□ ج□ب□ج□کردنی و□ستگ□کانی کار□بای و□ب□ره□نان، و ئ□م پر□ژان□ی خوار□و□ی و□ب□ره□نان ل□ ب□یارنام□ی ژمار□ (245ی سا□ی 2019)ی کابین□ی حکوم□ت ب□خشی، □□وان□کردن□کی ل□ژ□ر ب□رپرسیار□تی و□ب□ره□ن□ری ج□ب□ج□کاردا د□ب□ت، و ت□رخانکردنی دارایی پ□ویست ب□ ک□ینی وز□ د□ست□ب□ر د□کر□ت کات□ک و□ستگ□کان د□چن□ ق□ناغی کارکردنی بازرگانیی□و□.

□

□ی□ک□م: پ□□ژ□ی و□ستگ□ی کار□بای و□ب□ره□نانی غازی ت□ک□□اوی فاو، ب□ توانای (3000) م□گاوات.

□

□دوو□م: پر□ژ□ی و□ستگ□ی کار□بای غازی ک□رکوک، ب□ توانای (1500) م□گاوات.

□

□س□ی□م: پر□ژ□ی و□ستگ□ی کار□بای گ□رمی ن□ج□ف، ب□ توانای (1500) م□گاوات.

□

□چوار□م: پر□ژ□ی و□ستگ□ی کار□بای غازی ت□ک□□اوی ب□غدا/ ئ□بوغر□ب، ب□ توانای (3000) م□گاوات.

□

□پ□نج□م: پر□ژ□ی (و□ستگ□ی کار□بای گ□رمی یوسفی□)، ب□ توانای (1800) م□گاوات.

□

□ل□ در□ژ□ی راگ□یندراو□ک□دا هاتوو□، "ل□بواری وز□دا، ئ□نجوم□ن پ□س□ندی کرد ک□ و□زار□تی ن□وت/ک□مپانیای پا□اوگ□ی ناو□□است ل□ ب□گ□کانی □□نمایی□کان ب□ ئاسانکاری ج□ب□ج□کردنی بودج□ی ک□ین ل□ و□زار□تی پیش□سازی و کانزاکان س□بار□ت ب□ پر□س□کردنی داواکاریی□کانی نایتر□جینی شل".

□

□ل□ □اگ□ی□ندراو□ک□دا ج□خت ل□و□ کراو□ت□و□ "ل□ بواری پا□پشتیکردنی گروپ□ پ□راو□زخراو□کان، ئ□نجوم□ن □□زام□ندی د□رب□ی ل□س□ر گواستن□و□ی خاو□ندار□تی ئ□و ز□ویان□ی ک□ (300) خانووی ک□م ت□چووی ل□س□ر دروستکراون ل□ ناحیی□کانی س□ماو□، رومه□یسه□، و خزه□ر، جگ□ ل□ (70) خانوو ل□ ق□زای س□لمان و ناحی□ی بوس□یه□ ل□ پار□زگای موسه□نا، ج□ب□ج□ کراون ب□پ□ی ت□رخانکردنی ئ□و ز□ویان□ ،ستراتیژی ک□مکردن□و□ی ه□ژاری، ب□ج□ر□ک ک□ ل□ ب□یار□ک□ی ئ□نجوم□نی و□زیراندا ج□گیر بکر□ن س□بار□ت،

بە خەڵکی قەزای بوسایە هەروەها ئەنجومەنەکە پەسەندی هەموارکردنەوەی بڕیارنامەی ژمارە 227ی ساڵی 2025ی خۆی سەبارەت بە کۆمەڵگەی نیشتەجێبوونی ئێزیدییەکان لە شنگال کرد، درێژکردنەوەی ئەو مەرجانەی لە بڕیارنامەی پێشوودا هاتووە.

ئەنجومەن ئاماژەی بەوەشکردووە، "بەمەبەستی پاڵپشتیکردنی پێکهاتەکان و فەوجەکانی بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی پاراستنی وزە، ئەنجومەن ڕەزامەندی دەربڕی لەسەر دابینکردنی تێچووی دیاریکراو لەلایەن کۆمپانیا نەوتییەکانی سەر بە وەزارەتی نەوت، وەک ئیستسنایەک لە بڕیارنامەی ژمارە 24600ی ئەنجومەنی وەزیران ژمارە 24600ی ساڵی 2024. وەزارەتی ناوخۆ گرێبەست لەگەڵ دەسەڵاتی پیشەسازیی سەربازی دەکات بۆ کڕینی کامێرای گەرمی و ئیستسراکسەکانیان کۆنترۆڵی تەواوەتی و ڕووماڵکردنی دامەزراوە نەوتییەکان لە پارێزگاکانی نەینەوا، کەرکوک، سەڵاحه‌دین، ئەنبار، زیقار، و میسان."

لە ڕاگەیەندراوەکەدا ئاماژە بەوەشکراوە، "لە چوارچێوەی بەدواداچوونەکانی ئەنجومەن بۆ ڕێکارەکانی بەرگری شارستانی و بڕیارە پەیوەندیدارەکانی ئەنجومەنی وەزیران، سەرۆکوەزیرانی ڕێنمایی وەزارەتی دارایی کرد بە دابینکردنی بودجە بە وەزارەتی ناوخۆ بۆ دامەزراندنی (100) مەفرەزەی بەرگری شارستانی لە بەغدا و پارێزگاکان، هەروەها بۆ بەرزکردنەوەی کۆنترۆڵی سنووری عێراق و سوریا ، ئەنجوومەنی وەزیران ڕەشنووسی یاسای هەموارکردنەوەی دووەمی یاسای سامەڕا پایتەختی شارستانیەتی ئیسلامی ژمارە 5ی ساڵی 2018ی پەسەند کرد و بە پشتبەستن بە دەستوور ڕەوانەی ئەنجوومەنی نوێنەرانی کرد.

ئەنجومەنەکە بەردەوام بووە، بەپێی راگه‌یندراوه‌که‌، "جێبەجێکردنی پڕۆژەکانی ژێرخانی و تەواوکردنی ئەم بڕیارانەی خوارەوە سەبارەت بە پڕۆژە وەستاوەکان دراون:

1. زیادکردنی بڕی یەدەگ و کۆی تێچووی پڕۆژەی (نۆژەنکردنەوە و پەرەپێدانی دەروازەی وەرکە لە پارێزگای موسه‌نا).

2. زیادکردنی کۆی تێچووی پڕۆژەی (کاری خزمه‌تگوزاری و ئەندازیاری بۆ گەڕەکەکانی تەنیشت دیزاینی بنەڕەتی لە پارێزگای نەینەوا).

3. زیادکردنی بڕی یەدەگ و کۆی تێچووی پڕۆژەی (ئاوی گه‌ره‌کی قادسیه‌ لە تکریت پارێزگاری سەڵاحه‌دین).

‏

‏4. زیادکردنی بڕی یەدەگ و کۆی تێچووی پڕۆژەی (دامەزراندنی تاقیگەی کشتوکاڵی شانە ڕووەکییەکان لە گەڕەکی فورقان لە پارێزگای نەینەوا) لە چوارچێوەی پڕۆژەی دروستکردن و فراوانکردنی بینای کشتوکاڵی لە قەزاکانی موسڵ.

‏

‏5. زیادکردنی بڕی یەدەگ و کۆی تێچووی پڕۆژەی (کۆمەڵگەی نیشتەجێبوون لە پارێزگای واست/زوربات□ی).

‏

‏6. زیادکردنی تێچووی پڕۆژەی (ئامێرکردن و دانانی نۆ پەمپ لە شوێنی جیاواز لە پارێزگای نەجەف).

‏